

A magyar magánhangzórendszer artikulációs rendszerezése

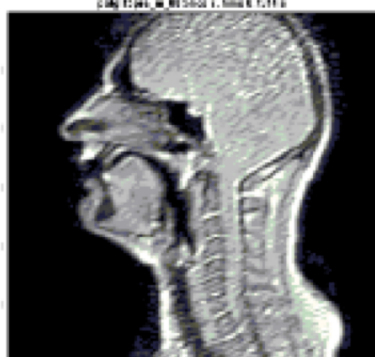
airway_20200401000002 (2) (mm)

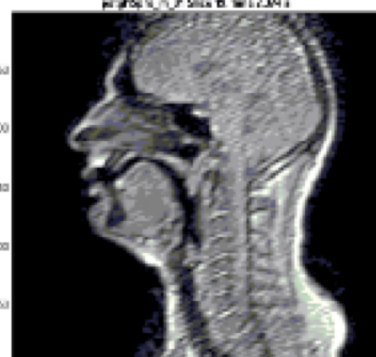
airway_20200401000002 (1) (mm)

airway_20200401000002 (2) (mm)

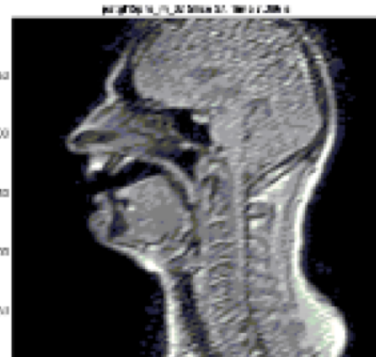
airway_20200401000002 (2) (mm)

airway_20200401000002 (1) (mm)

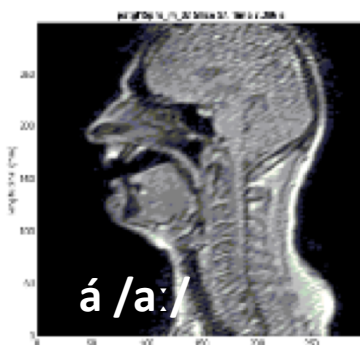
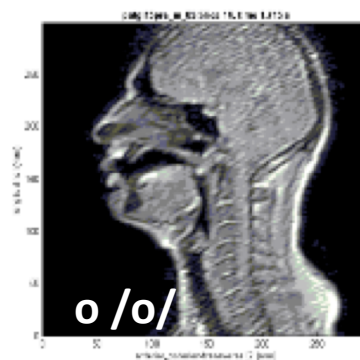
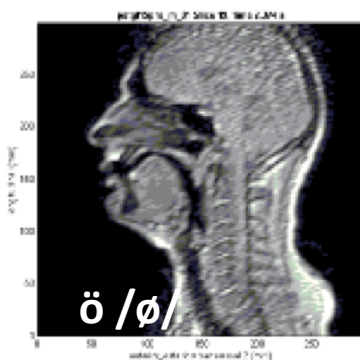
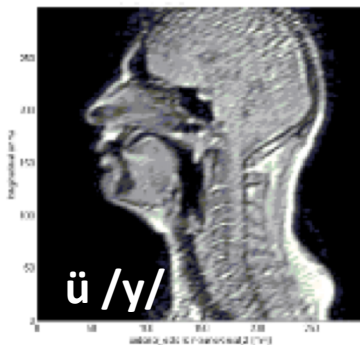

airway_20200401000002 (2) (mm)

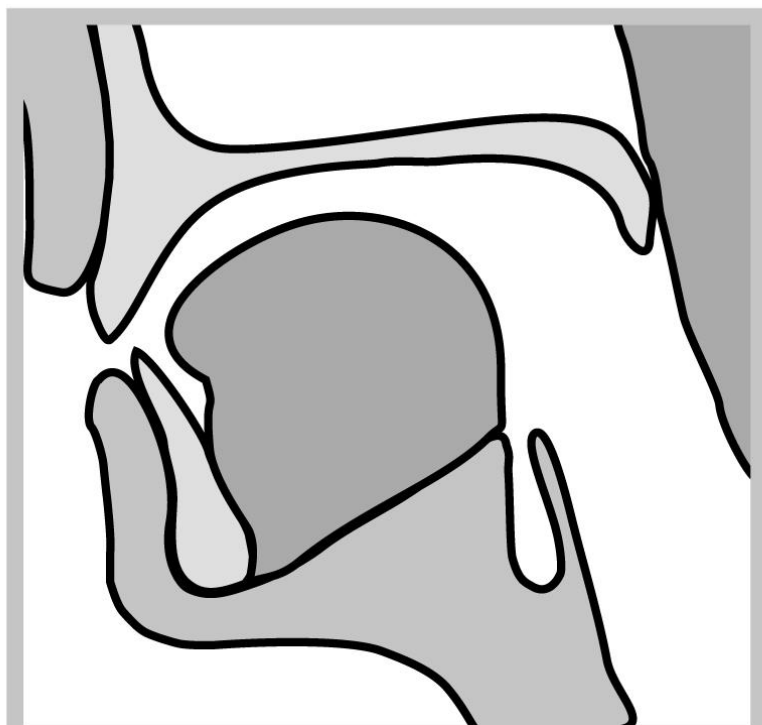
airway_20200401000002 (1) (mm)

Magánhangzók ejtése - MRI

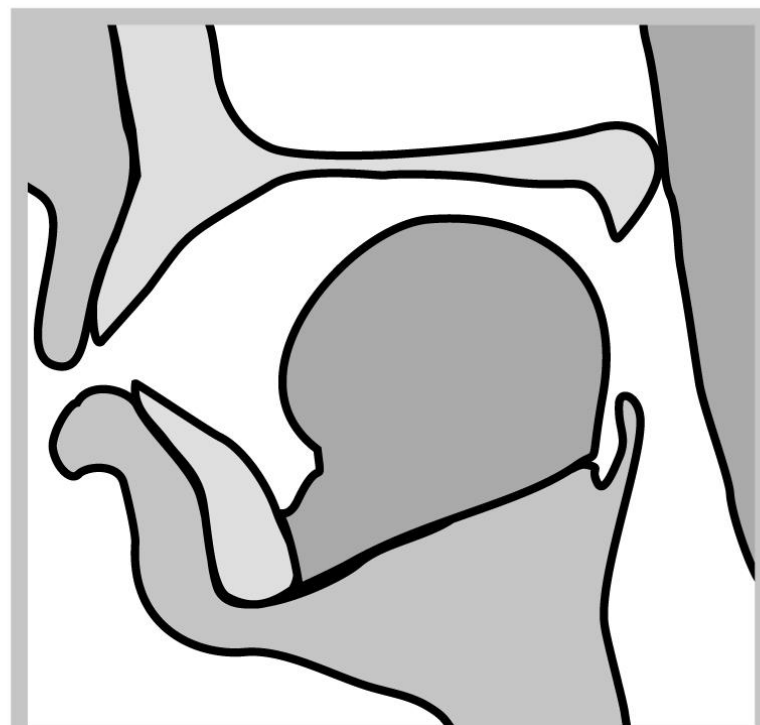

A nyelv vízszintes pozíciója

elöl képzett/palatális   hátul képzett/veláris

é /eː/

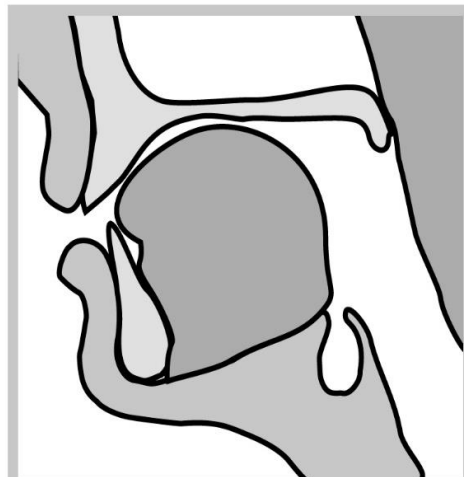

ó /oː/

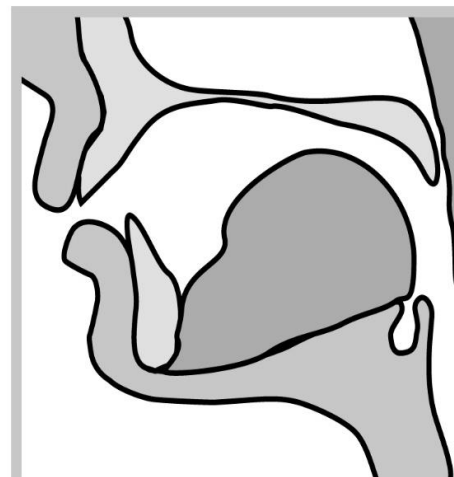

A nyelv függőleges pozíciója

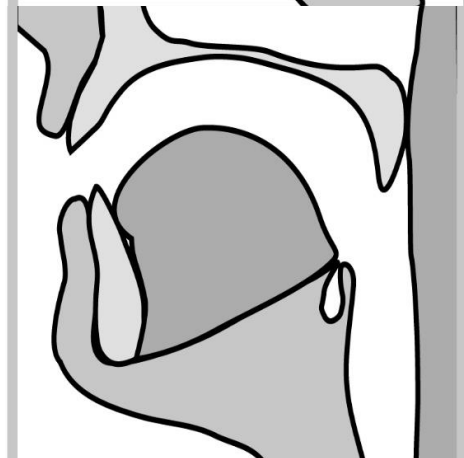
i /i/
felső

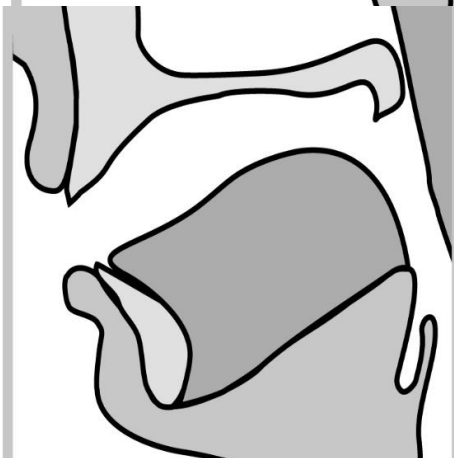
o /o/
középső

e /ɛ/
alsó

á /a:/
legalsó

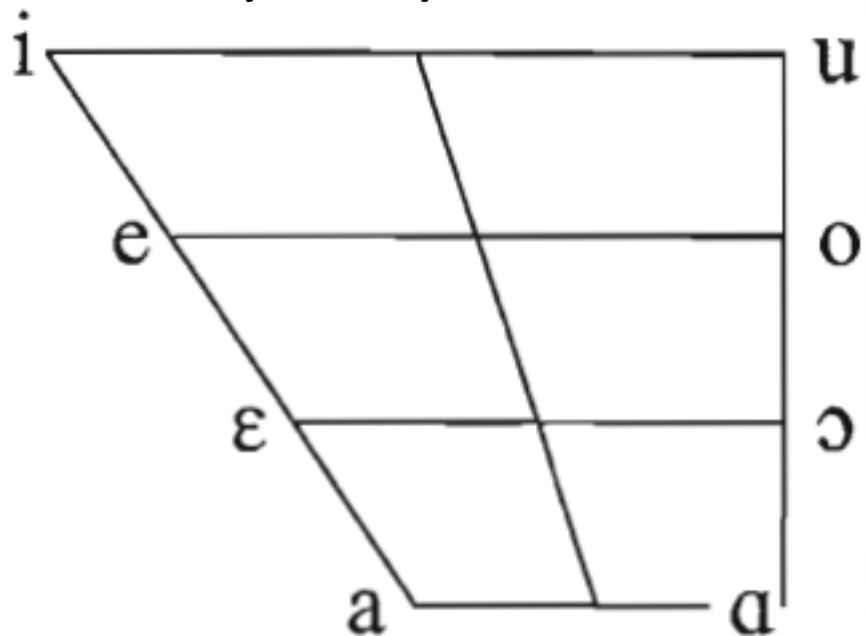

palatális

veláris

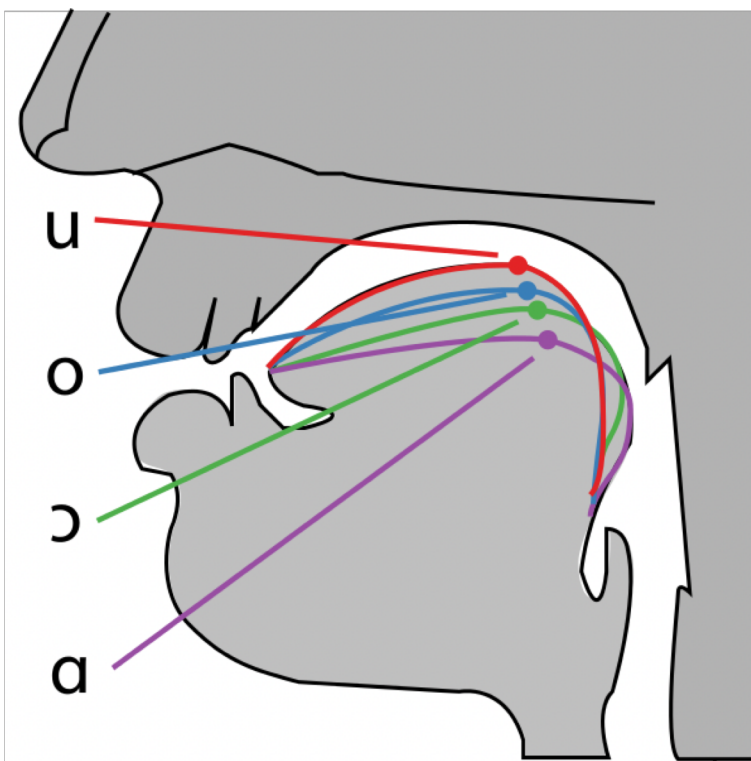
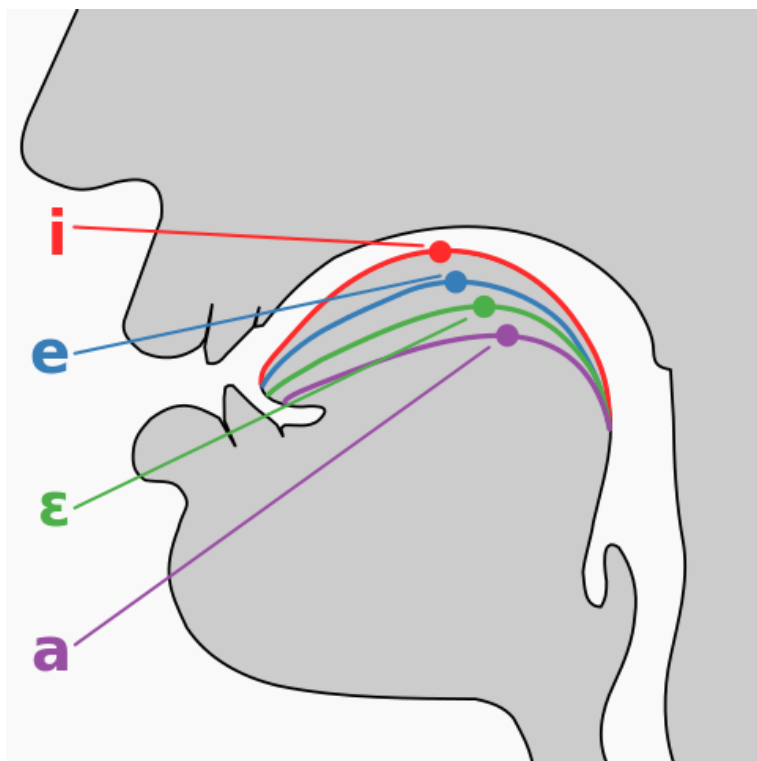
Kardinális magánhangzók Daniel Jones (1956)

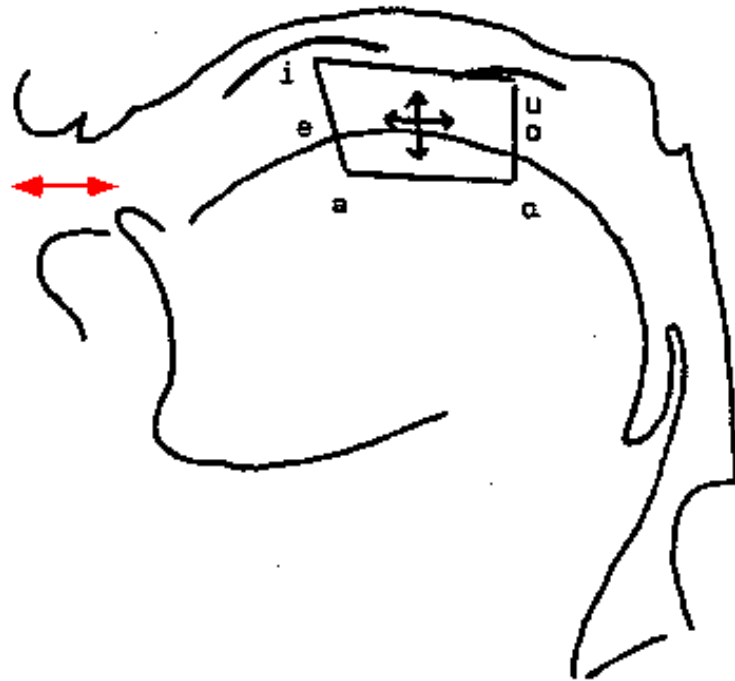
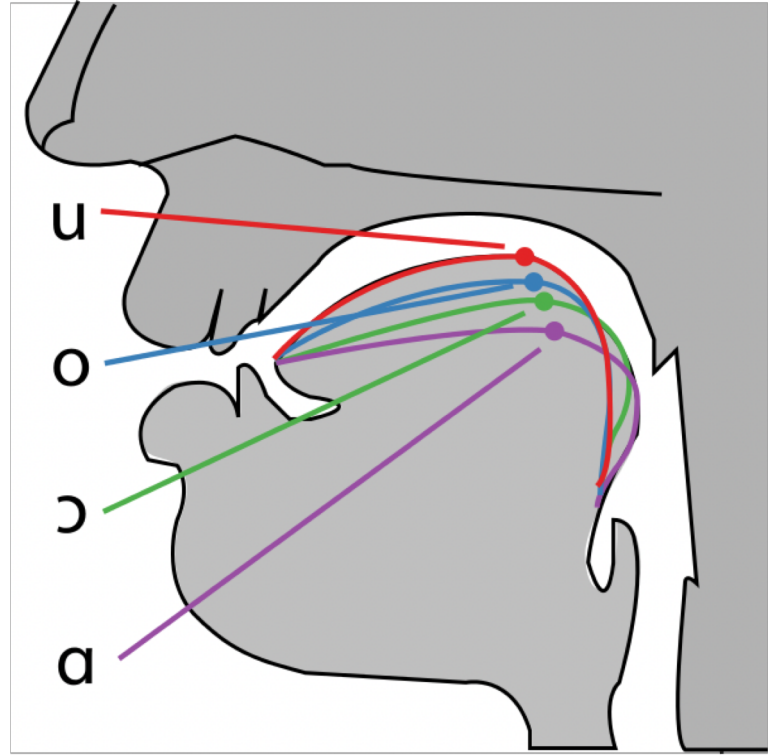
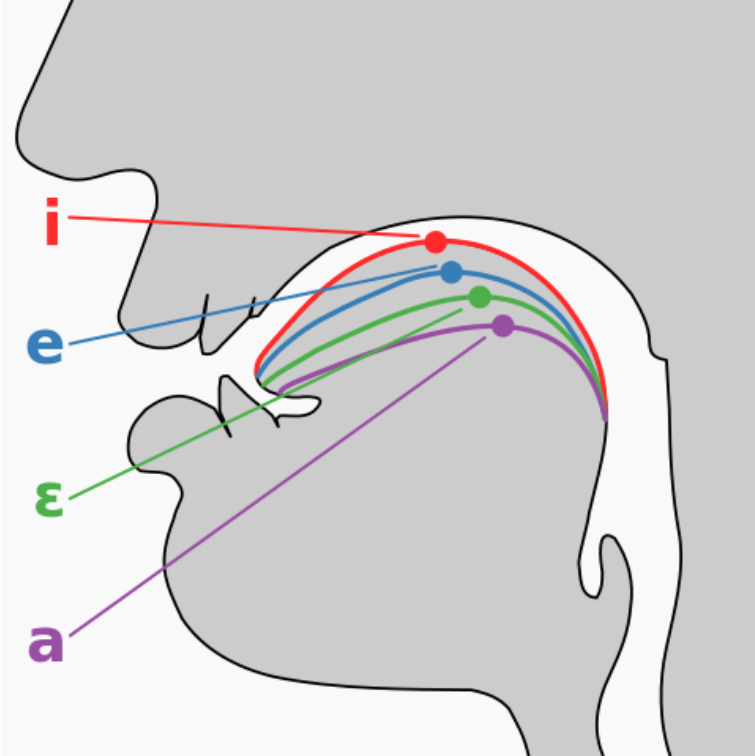
- az artikulációs magánhangzótér széleit kijelölő, egyenletes távolságra elhelyezkedő, idealizált V-k
  - a legzártabbtól a legnyíltabbig és a leg előképzettebtől a leginkább hátra képzettig
- Nem egy valós nyelv nyelv fonémái

Kardinális magánhangzók

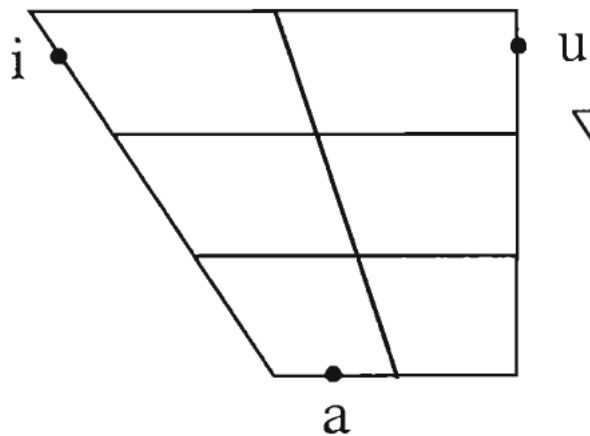
- Idealizált, a magánhangzótér széleit kijelölő magánhangzók – nem léteznek, ezekhez viszonyítunk!

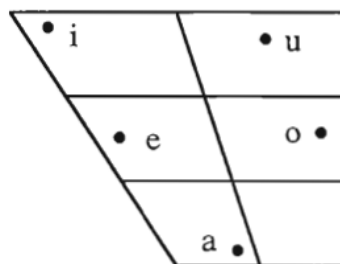

Nyelvek magánhangzókészletei

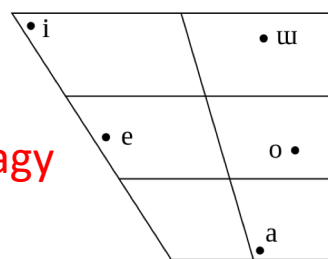
Arab

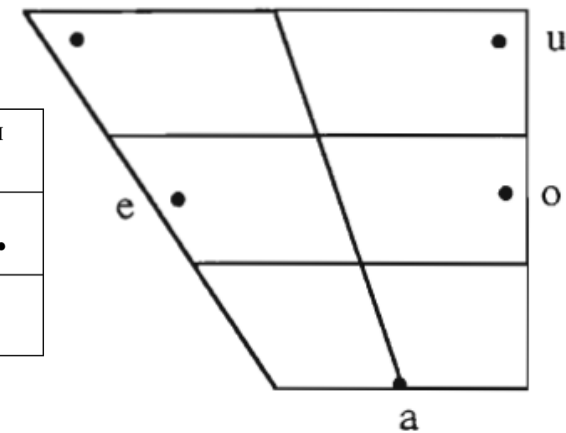
Japán

vagy

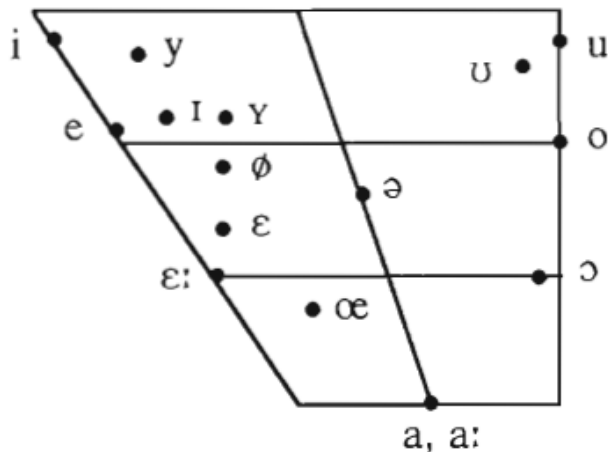

Héber

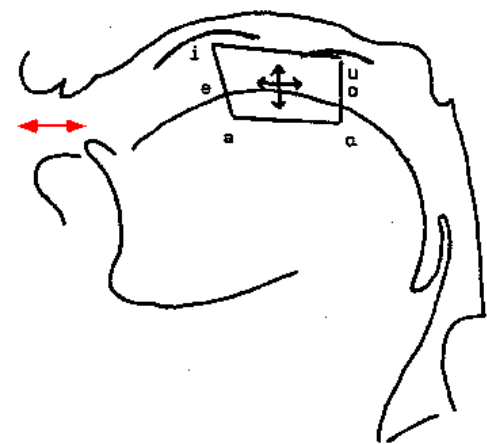
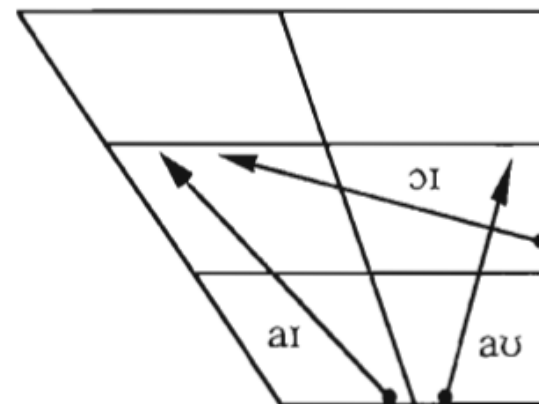

Német

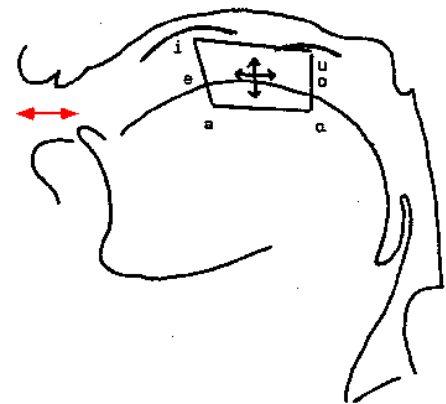
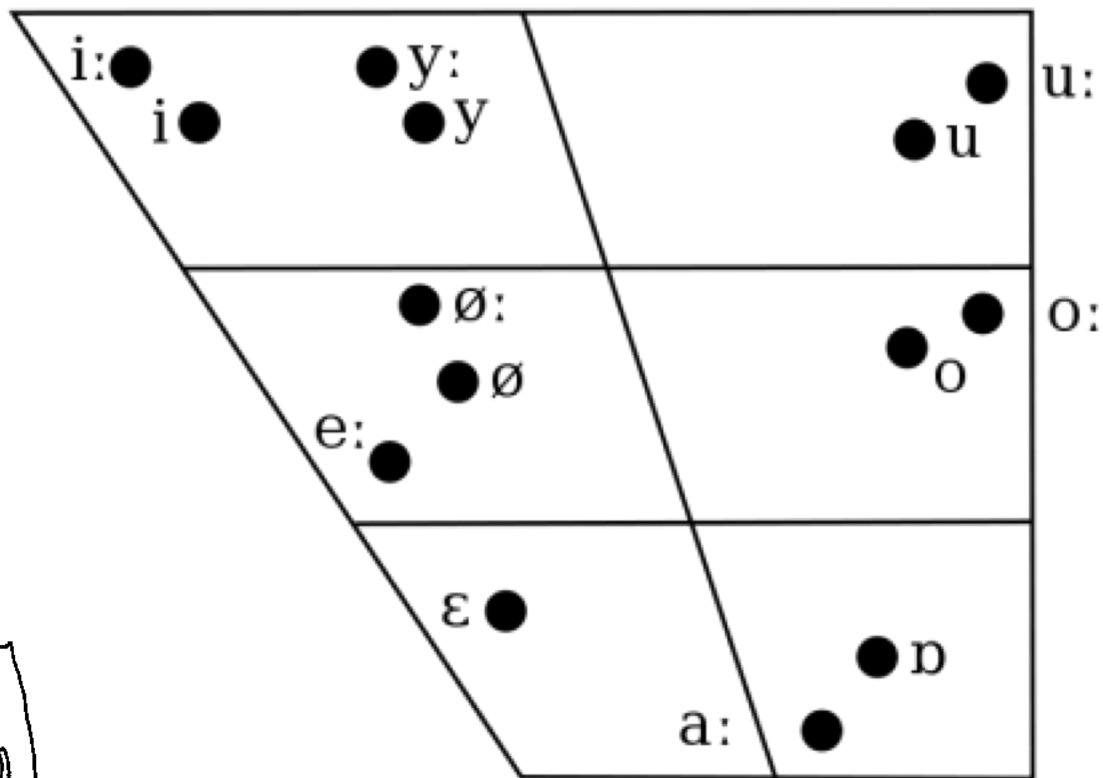
Monophthongs

Diphthongs

Magyar köznyelvi magánhangzótér

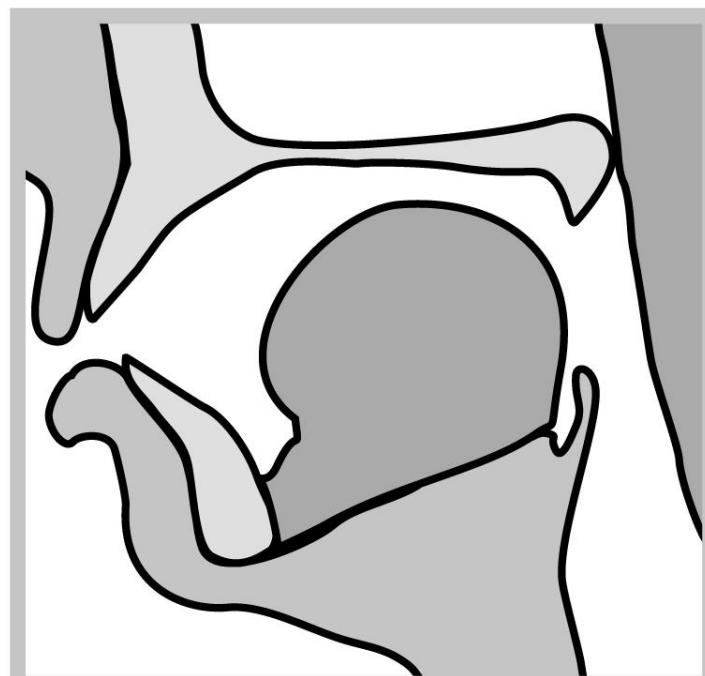
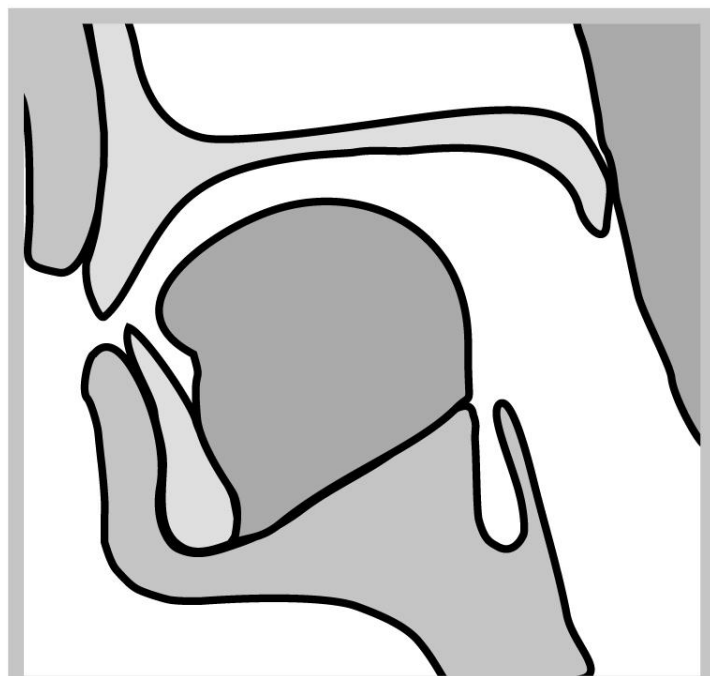

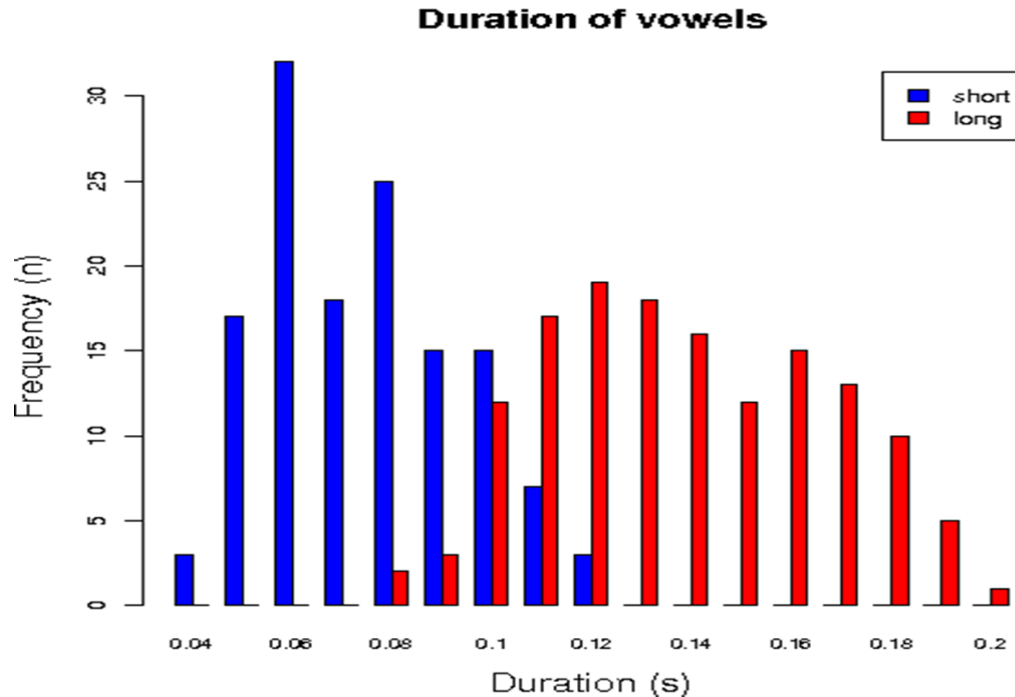
Ajakkerekítés vs. ajakrés

- Az ajakkerekítés hosszabb toldalékcsőt eredményez

Nyelvi időtartam

- nem egyenlő a fizikai időtartammal
  - átfedés van a rövid és a hosszú V-k között az aktuális megvalósulások tekintetében
  - IPA-jele a fonémát követő :

Magyar magánhangzók

	PALATÁLIS (elől képzett)				VELÁRIS (hátral képzett)			
	illabiális (ajakréses)		labiális (ajakkerekítéses)		illabiális (ajakréses)		labiális (ajakkerekítéses)	
	rövid	hosszú	rövid	hosszú	rövid	hosszú	rövid	hosszú
felső nyelvállású/zárt	<i>i</i> [i]	<i>í</i> [i:]	<i>ü</i> [y]	<i>ű</i> [y:]			<i>u</i> [u]	<i>ú</i> [u:]
középső nyá./középzárt	<i>ë</i> [e]	<i>é</i> [e:]	<i>ö</i> [ø]	<i>ő</i> [ø:]			<i>o</i> [o]	<i>ó</i> [o:]
alsó nyá./középnylt	<i>e</i> [ɛ]						<i>a</i> [ɔ]*	
legalsó nyá./nyílt					<i>á</i> [a]	<i>á</i> [a:]	<i>a</i> [ɒ]*	

zárt /ë/: nyelvjárási V-készlet

illabiális /à/:
nyelvjárási V-készlet
palóc

az írásban a-val jelölt fonéma tulajdonságait tekintve megoszlik a szakirodalom